

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 456/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. augusta 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Ľubošom Petrovským, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Kežmarok v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 109/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 109/2007 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou napadnutého konania v postavení žalobkyne, ktoré začalo na základe žaloby podanej sťažovateľkou 19. apríla 2007 proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), a ktorého predmetom je rozhodovanie o žalobe „o vysporiadanie reklamácie“.

Sťažovateľka sa už sťažnosťou, ktorá bola doručená ústavnému súdu 19. októbra 2015, domáhala vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v napadnutom konaní.

Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 54/2016 zo 4. mája 2016 (ďalej len „nález vydaný v napadnutom konaní“) rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní porušené bolo, okresnému súdu bolo prikázané konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, okresný súd bol zaviazaný uhradiť sťažovateľke priznané finančné zadostučinenie v sume 4 500 € a trovy právneho zastúpenia v sume 296,44 €, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľka v odôvodnení svojej sťažnosti uvádza:

„Vzhľadom nato, že súd je vo veci naďalej nečinný a nekoná bez zbytočných prietáhov, som dňa 07. 02. 2018 podala sťažnosť predsedníčke Okresného súdu Kežmarok.

V odpovedi na sťažnosť zo dňa 07. 03. 2018 mi predsedníčka súdu oznámila, že súd od rozhodnutia Ústavného súdu SR vykonáva procesné úkony vcelku priebežne, čo však nie je pravda...

... Od rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 54/201, dňa 4. mája 2016, bolo prvé pojednávanie vo veci vytýčené až po viac ako roku na 24. 06. 2017, bolo však odročené z dôvodu čerpania dovolenky môjho právneho zástupcu.

Prvé pojednávanie od rozhodnutia Ústavného súdu SR sa tak konalo o mesiac, dňa 24. 07. 2017. Toto pojednávanie však bolo zmarené samotným súdom, ktorý nevykonal prípravu na pojednávanie a až na pojednávaní doručil právnenmu zástupcovi žalovanej moje vyjadrenie doručené súdu už dňa 17. 01. 2017 (súd ho už mal ž mesiacov) a vyjadrenie

Ústavu stavebnej ekonomiky doručené súdu už dňa 26. 11. 2016 (súd ho už mal 7 mesiacov), kde z tohto dôvodu bolo pojednávanie odročené na neurčito a právny zástupca žalovanej mal do konca augusta 2017 doručiť súdu vyjadrenie ku krátkou cestou mu doručeným vyjadreniam.

Napriek tomu, že právny zástupca žalovanej žiadne vyjadrenie v súdom určenej lehote nepredložil, vytýčil súd termín ďalšieho pojednávania na deň 12. 12. 2017, ktoré však bolo odročené z dôvodu pracovnej neschopnosti konajúcej sudkyne.

Ďalšie pojednávanie súd vytýčil na deň 29. 01. 2018, avšak opäť bez toho, aby súd vykonal prípravu na toto pojednávanie, pretože nemal vyjadrenie od právneho zástupcu žalovanej, ktoré mal doručiť súdu do konca augusta 2018 a súd nevykonal žiaden úkon k splneniu tejto ním uloženej povinnosti.“

Sťažovateľka je toho názoru, že od podania žaloby uplynulo už takmer 11 rokov a okresný súd je napriek príkazu ústavného súdu, napriek kontrole predsedníčky okresného súdu nečinný a dĺžka konania vysoko presahuje akékoľvek ponímanie „štandardnej dĺžky konania“.

Sťažovateľka v závere svojej sťažnosti uvádza: „... v súčasnosti už mám pocit, že Okresný súd Kežmarok zámerne predlžuje konanie, pretože ako sám v zápisnici uvádza, pojednávanie prebieha formou komunikácie medzi účastníkmi a právnymi zástupcami, súd nedoručuje vyjadrenia, nedohliada a nevynucuje splnenie povinnosti, čím dochádza k zmareniu pojednávani.“

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1./ Základné právo sťažovateľky, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, zaručené ustanovením článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2 Cb 109/2007 porušené.

2./ Okresnému súdu Kežmarok prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 109/2007 konal bez zbytočných prieťahov.

3./ Ústavný súd priznáva sťažovateľke primerané finančné zadostučinenie vo výške 6.000 €, ktoré je Okresný súd Kežmarok povinný vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4./ Okresný súd Kežmarok je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v napadnutom konaní v období do právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 54/2016 zo 4. mája 2016

Sťažovateľka sa v petite svojej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nielen v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 54/2016 zo 4. mája 2016, ale v celom doterajšom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 Cb 109/2007.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej už ústavný súd rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Nález vydaný v napadnutom konaní nadobudol právoplatnosť 9. júna 2016. Keďže predmetom konania sp. zn. I. ÚS 54/2016 bolo namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v tom istom konaní (sp. zn. 2 Cb 109/2007), ústavný súd vzhľadom na citovaný text § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky v období do nadobudnutia právoplatnosti nálezu sp. zn. I. ÚS 54/2016 zo 4. mája 2016, t. j. v období do 9. júna 2016, pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v napadnutom konaní v období od právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 54/2016 zo 4. mája 2016

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto k rešpektovaniu, resp. naplneniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Ústavný súd vyzval v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti okresný súd na vyjadrenie k sťažnosti so zameraním sa na úkony súdu po vydaní nálezu, ako aj na aktuálny stav konania.

Okresný súd v prípise sp. zn. 1 SprO/365/2018 zo 17. júla 2018 predložil chronologický prehľad úkonov v napadnutom konaní po vydaní nálezu ústavného súdu:

„14. 4. 2016 – pojednávanie odročené na 20. 6. 2016 z dôvodu písomného doplnenia vyjadrenia zástupcu žalovaného k písomnému znaleckému posudku predloženému súdu dňa 2. 1. 2015 v lehote 7 dní a následného vyjadrenia k nemu znaleckou organizáciou, ktorá vypracovala znalecký posudok,

17. 5. 2016 – urgencia súdu na vyjadrenie zástupcu žalovanej strany v dôsledku nepredloženia vyjadrenia v lehote 7 dní (neprevzatá zástupcom žalovanej strany v odbernej lehote),

17. 6. 2016 – úradný záznam o telefonicknej komunikácii súdu so zástupcom žalovanej strany, podľa ktorého zástupca žalovanej prehlásil, že vyjadrenie súdu doručí najneskôr do 24. 6. 2016;

- zrušený termín pojednávania nariadený na 20. 6. 2016,

15. 7. 2016 – opakovaná urgencia zástupcu žalovaného na predloženie vyjadrenia,

11. 8. 2016 – súdu doručené urgované vyjadrenie zástupcu žalovaného,

14. 9. 2016 – výzva súdu adresovaná znaleckej organizácii na vyjadrenie k doplneniu vyjadrenia zástupcu žalovaného k znaleckému posudku v lehote 20 dní,

20. 10. 2016 – urgencia súdu na predloženie vyjadrenia adresovaná znaleckej organizácii,

23. 11. 2016 – súdu doručené vyjadrenie znaleckej organizácie,

20. 12. 2016 – výzva súdu adresovaná stranám na vyjadrenie k vyjadreniu znaleckej organizácie k vyjadreniu žal. v lehote 15 dní,

17. 1. 2017 – súdu doručené vyjadrenie zástupcu žalobkyne,

20. 1. 2017 – urgencia zástupcu žalovaného na vyjadrenie v dodatočnej lehote 15 dní,

16. 5. 2017 – referát sudcu na nariadenie termínu pojednávania na 27. 6. 2017,

23. 6. 2017 – súdu doručená žiadosť zástupcu žalobkyne o odročenie z dôvodu čerpania plánovanej dovolenky,

26. 6. 2017 – referát sudcu na odročenie pojednávania na 24. 7. 2017,

24. 7. 2017 – pojednávanie odročené bez prejednávania veci na neurčito s tým, že zástupcovi žalovaného bolo krátkou cestou doručené vyjadrenie znaleckej organizácie aj vyjadrenie zástupcu žalobkyne k nemu s tým, aby svoje stanovisko k nim predložil do konca augusta 2017,

24. 10. 2017 – referátu sudcu na nariadenie termínu pojednávania na 12. 12. 2017,
6. 12. 2017 – odročenie pojednávania na neurčito z dôvodu práceneschopnosti sudcu,

3. 1. 2018 – referát sudcu na nariadenie pojednávania na 29. 1. 2018 (bez vyjadrenia zástupcu žalovanej),

26. 1. 2018 – súdu doručený návrh zástupcu žalovaného na prerušenie pojednávania z dôvodu, že na tunajšom súde pod sp. zn. 2 Cb 102/2004 prebieha medzi tými istými stranami konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie vo veci, spolu s návrhom na odročenie pojednávania,

14. 2. 2018 – súdu doručené vyjadrenie zástupcu žalobkyne, ktorý nesúhlasil s prerušením konania s tým, že v konaní sp. zn. 2 Cb 104/2004 sa nerieši žiadna otázka, ktorá má význam pre rozhodnutie v danej veci,

15. 2. 2018 – urgencia súdu adresovaná zástupcovi žalovaného na predloženie vyjadrenia podľa uznesenia z pojednávania zo dňa 24. 7. 2017,

9. 3. 2018 – uznesenie súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania,

3. 4. 2018 – súdu doručené odvolanie zástupcu žalobkyne proti uzneseniu,

13. 4. 2018 – výzva sudu na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie,

18. 4. 2018 – súdu doručené späťvzatie odvolania.

20. 4. 2018 – spis predložený Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o odvolaní a jeho späťvzatí,

4. 7. 2018 – spis vrátený tunajšiemu súdu s uznesením odvolacieho súdu o zastavení odvolacieho konania...“

Predsedníčka okresného súdu v závere uviedla, že „... z vyššie uvedeného prehľadu úkonov v predmetnom konaní Okresný súd Kežmarok zastáva názor, že od posledného nálezu ústavného súdu tunajší súd vo veci konal plynulo“.

Ako z predloženého chronologického prehľadu úkonov vykonaných okresným súdom v napadnutom konaní vyplýva, ústavný súd konštatuje, že pojednávanie konané 14. apríla 2016 bolo odročené na 20. jún 2016 z dôvodu písomného doplnenia vyjadrenia zástupcu žalovaného k znaleckému posudku, a to v lehote 7 dní. Ústavný súd

nahliadnutím do súdneho spisu sp. zn. 2 Cb 109/2007 považuje za preukázané, že okresný súd viackrát urgoval zástupcu žalovanej strany na predloženie vyjadrenia (17. mája 2016, 17. júna 2016 a 15. júla 2016 s hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, pozn.).

Po doručení vyjadrenia 11. augusta 2016 okresný súd prípisom zo 14. septembra 2016 zaslal toto vyjadrenie znaleckej organizácii, ktorá vyhotovila v napadnutom konaní znalecký posudok. Po urgencii okresného súdu sa znalecká organizácia vyjadrila podaním doručeným okresnému súdu až 23. novembra 2016.

Následne okresný súd vyzval účastníkov konania na vyjadrenie k podanému vyjadreniu znaleckej organizácie.

K tvrdeniu sťažovateľky, že pojednávanie nariadené na 24. júl 2017 bolo „*zmarené samotným súdom*“ z dôvodu, že okresný súd nevykonal prípravu na pojednávanie, keďže až na pojednávaní doručil právnemu zástupcovi žalovanej vyjadrenie žalobkyne a vyjadrenie znaleckej organizácie, ústavný súd konštatuje, že toto tvrdenie sťažovateľky nekorešponduje s obsahom spisu, pretože nahliadnutím do súdneho spisu napadnutého konania ústavný súd zistil, že okresný súd doručoval vyjadrenie znaleckej organizácie (doručené okresnému súdu 23. novembra 2016) právnemu zástupcovi žalovanej na vyjadrenie už 20. decembra 2016, a potom urgoval vyjadrenie žalovanej prípisom z 20. januára 2017, a súčasne s ním zaslal právnemu zástupcovi žalovanej okrem vyjadrenia znaleckej organizácie k znaleckému posudku aj vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne k vyjadreniu znaleckej organizácie k znaleckému posudku zo 17. januára 2017.

K tvrdeniu sťažovateľky, že aj pojednávanie nariadené na 29. január 2018 bolo odročené z dôvodu nevykonania prípravy na pojednávanie zo strany okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že nahliadnutím do súdneho spisu napadnutého konania považuje za preukázané, že ani toto tvrdenie sťažovateľky nekorešponduje s obsahom spisu. Zo súdneho spisu vyplýva, že okresnému súdu bolo 26. januára 2018 (tri dni pred plánovaným termínom pojednávania, pozn.) doručený návrh žalovanej na prerušenie konania a žiadosť o odročenie nariadeného pojednávania z dôvodu potreby rozhodnúť

o podanom návrhu pred pokračovaním v napadnutom konaní. Okresný súd žiadosti o odročenie pojednávania vyhovel a následne uznesením z 9. marca 2018 rozhodol o návrhu na prerušenie konania tak, že ho zamietol.

Z dôvodu podania odvolania žalovanou 3. apríla 2018 proti uzneseniu okresného súdu z 9. marca 2018 a jeho následnému späťvzatiu 18. apríla 2018 bol spis 20. apríla 2018 predložený Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“), kde sa nachádzal až do 4. júla 2018. Žalovaná vzala odvolanie v celom rozsahu späť vzhľadom na to, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 2 Cb 102/2004 z 24. januára 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. marca 2018 rozhodoval vo veci, ktorá súvisela s napadnutým konaním. Krajský súd vzhľadom na uvedené uznesením z 28. júna 2018 odvolacie konanie zastavil.

Ústavný súd konštatuje, že argumenty sťažovateľky nepreukazujú v posudzovanom období neodôvodnenú nečinnosť okresného súdu, ktorú by bolo možné označiť ako takú, ktorá by mala viesť k vysloveniu sťažovateľkou označeného práva, porušenie ktorého namieta.

V období po vydaní nálezu v napadnutom konaní konal okresný súd v zásade plynulo bez zbytočných prieťahov. Ako zbytočné prieťahy v konaní nemožno posúdiť taký postup okresného súdu v konaní, ktorý priebežne koná a rozhoduje o jednotlivých procesných úkonoch účastníkov realizovaných v priebehu napadnutého konania.

Ústavný súd zohľadnil aj to, že v priebehu konania bolo potrebné rozhodnúť aj o odvolaní žalovanej, a teda dĺžku konania po vydaní nálezu v napadnutom konaní ovplyvnila aj dĺžka odvolacieho konania, ktoré však nemožno pričítať na vrub okresnému súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu v napadnutom konaní nemožno hodnotiť ako zjavne neprimeraný. Vychádzajúc z analýzy postupu okresného súdu i z obsahu sťažnosti a zo spisu, ústavný súd vyhodnotil, že v napadnutom konaní po vydaní nálezu nedošlo k zásahu do práv sťažovateľky takej

intenzity, ktorý by zodpovedal ústavno-relevantnému porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Na tomto základe ústavný súd s'ťažnosť s'ťažovateľky v tejto časti po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže s'ťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch s'ťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2018